

ANEXO I
ARLOAREN EDO IRAKASGAIAREN URTEKO PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA
EGITEKO TXANTILOIA
ANEXO I
PLANTILLA PARA LA ELABORACIÓN DE LA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
ANUAL DE ÁREA O MATERIA

2018-2019 Urteko/ikasmilako programazio didaktikoa
Programación didáctica anual/de curso 2018-2019

ikastetxea: <i>centro:</i>	URIBE KOSTA BHI	kodea: <i>código:</i>	015143
etapa: <i>etapa:</i>	DBH	zikloa/maila: <i>ciclo/nivel:</i>	4
arloan/irakasgaia: <i>área / materia:</i>	LATINA		
osatutako arloak/irakasgaiak <i>áreas/materias integradas</i>			
diziplina barruko oinarrizko kompetentzia elkartuak <i>competencias disciplinares básicas asociadas</i>	1. Hizkuntza eta literatura komunikaziorako kompetentzia. 2. Kompetentzia sozial eta zibikoa. 3. Gizarterako eta hiritartasunerako kompetentzia 4. Arterako kompetentzia. 5. Kompetentzia motorra		
irakasleak: <i>profesorado:</i>	Maite Revilla	ikasturtea: <i>curso:</i>	2018-19

Zeharkako kompetentziak / Competencias transversales:

1. Hitzeko eta hitzik gabeko komunikaziorako eta komunikazio digitalerako kompetentzia.
2. Ikasten eta pentsatzen ikasteko kompetentzia.
3. Elkarbizitzarako kompetentzia.
4. Ekimererako eta espiritu ekintzailerako kompetentzia.
5. Norbera izaten ikasteko kompetentzia

helburuak <i>objetivos</i>	ebaluazio-irizpideak <i>criterios de evaluación</i>
1. Latinaren elementu morfologikoak, sintaktikoak eta lexikoak identifikatzea eta horiek ikastetxean erabiltzen diren hizkuntzakoekin erlazionatzea. 2. idatzizko ulermena eta ahozko eta idatzizko adierazpena hobetzea. 3. Hizkuntza erromanikoen jatorria eta bilakaera ezagutzea. Hizkuntzen ezaugarri komunak eta hizkuntzen aniztasuna Europako herrien kultura-aberastasun gisa balioestea.	1. Latinaren oinarrizko elementu morfologikoak eta egitura sintaktikoak ezagutzea, eta horiek norberaren hizkuntzakoekin konparatzea. 2. Latinezko esaldi motz eta errazak itzultzea, eta erretrobertsio bidez perpaus bakunak sortzea latinaren berezko egiturak erabiliz Eguneroko lexikoko termino erromantzeak sorrarazi dituzten etimoei bilakaera fonetikoko oinarrizko arauak aplikatzea, eta ondare- termino

4. Euskararen, gaztelaniaren eta ikasleek dakizkiten beste hizkuntza batzuen forma-elementuei eta egitura linguistikoari buruz gogoeta egitea, haiek latinarekin konparatuz; izan ere, latina, euskara bezala, hizkuntza flexibo da, eta hizkuntzak ikastea erraztu dezake. 5. Latinak euskaran izan duen eragina ikustea. 6. Latinak hizkuntza erromanikoetan eta euskaran izandako bilakaera fonetikoaren oinarritzko arauak erabiltzea. Gaztelanian zein euskaran latineko ondare-hitzak, kultismoak eta esamoldeak identifikatzea hainbat testuinguru linguistikotan 7. Norberaren hizkuntzan latindar jatorria duen ohiko lexikoa ulertzea, bai eta, horien osagarri etimologikoetan oinarrituta, lexiko kultua, zientifikoa eta teknikoa ulertzea ere. 8. Erromako kulturaren eta zibilizazioaren ezaugarri nagusiak ezagutzea, horiek gure kultura-, arte- eta erakunde-ondarean izan duten eragina identifikatzeko eta balioesteko; horretarako, informazio- eta komunikazio- iturri eta bide ugari erabiliko dira. 9. arrazoitzeko eta kritikatzeko ahalmena sortzea, tradizio horrekiko jakin-minezko eta errespetuzko jarrera bultzatzeko. Literatura latindarreko funtsezko lanen testu itzuliak irakurtzea eta interpretatzea.	baten eta kultismo baten arteko erlazio semantikoa adieraztea. 4. Hitzak familiatan biltzea, eta eratorpenaren eta hitzelkarketaren mekanismoak aplikatzea. 5. Jatorri grekolatindarra duten eta eguneroko hizkuntzan, eta lexiko zientifiko eta tekniko espezifikoa, erabiltzen diren osagaiak identifikatzea, eta horien zentzu etimologikoa azaltzea 6. Ikasleak dakizkien hizkuntzetan sartutako latinismoak eta jatorri latindarra duten ohiko lokuzioak ezagutzea, eta horien esanahia azaltzea. 7. Itzulitako autore klasiko eta modernoek testuen laburpena egitea eta, horietan, ezaugarri historikoak edo kulturalak identifikatzea. 8. Erromanizazioak ekarritako aldaketak identifikatzea. 9. Garai guztietako literatura- eta arte-lanetan mitologia klasikoa inspirazio-iturri gisa bereiztea, eta ondare arkeologikoan erromanizazioaren aztarnak identifikatzea. Irakasleak lagunduta lan erraz bat egitea Erromako lan artistiko edo teknikoek, historiaren, erakundearen edo bizimoduaren edozein alderdiri buruz.

ARAZO EGOERA [Arazo egoera bakoitzaren azken ataza, arazoa eta testuinguararen daturik errelenbanteenak agertuko dira.]

SITUACIÓN PROBLEMA [Incluirá los datos relevantes del contexto, el problema y la tarea final de cada una de las situaciones.]

- **1. arazo egoera / Situación problema 1:**

Testuingurua: erromako gizartearen bizimodua: zer dakigu honi buruz?

Arazoa: erromako gizarteari buruzko testuak ulertu eta itzultzeko gai izateko hizkuntza eta gramatika kontzeptuak landuko dira.

Helburua: erromako gizartea nola bizi izan zen eta bertako historia ulertzeko garatuko da arazo egoera hau.

- **2. arazo egoera / Situación problema 2**

Testuingurua: mitologia eta erlijioa.

Arazoa: Latinezko testu askotan erlijioa eta mitologiarekin erlazioatutako testu asko agertuko dira. Horretarako, mitologiari buruzko kontzeptuak ulertzea ezinbestekoa izango da.

Helburua: latinezko mitologia eta erlijioaren kontzeptuak ulertu ahal izatea.

- **3. arazo egoera / Situación problema 3**

Testuingurua: familia, hiria eta erromako ikuskizunak lantzeko proiektua.

Arazoa: antzerkia ulertzeko ezaugarriak garatuko dira.

Helburua: benetako ikuskizun bateko ezaugarriak ulertzea.

EDUKIEN SEKUENTZIA [denbora-tarteka, unitate didaktikoak, proiektuka, ikaskuntza-nukleoka edo beste moduren batera antolatuta...].

SECUENCIACIÓN DE CONTENIDOS [organización en períodos, unidades didácticas, proyectos, núcleos de aprendizaje...].

- 1. unitate didaktikoa / Unidad didáctica 1
1. egoera arazoa garatzen du / Desarrolla la 1ª situación
 - Alfabetoa eta latinaren ahoskera: oinarrizko fonetikaarauak. Latinezko testuak irakurtzea eta termino gardenak identifikatzea.
 - Latina hizkuntza flexiboa. Kasuak eta horien balio sintaktiko nagusiak. Latinaren eta ikasleak erabiltzen dituen hizkuntza erromanikoen egituren arteko desberdintasunak eta antzekotasunak bereiztea. Latina eta euskara konparatzea, biak hizkuntza flexiboak direla kontuan hartuta.
 - Hitz-klaseak. Izen-flexioa, izenordain-flexioa eta aditzflexioa. Latinezko flexioaren kategoria gramatikalak ezagutzea, eta horiek egungo hizkuntza flexiboen elementuekin konparatzea, euskararen elementuetan arreta berezia jarritz. Maiz erabiltzen den latinezko lexikoa.
 - Perpausen sintaxia. Hitz-ordena. Oinarrizko perpausegiturak. Analisi morfosintaktikoa, latinezko esaldi motz eta errazak itzultzea eta perpaus bakunen erretrobertsioa ematea

- 2. unitate didaktikoa / Unidad didáctica 2
2. egoera arazoa garatzen du / Desarrolla la 2ª situación
 - Latinaren jatorria eta bilakaera. Indoeuropar hizkuntzen sailkapena.
 - Latin klasikoa eta latin arrunta. Ahozko eta idatzizko hizkuntza bereiztea. Hizkuntza erromanikoen sortze- eta bilakatze-prozesuak aztertzea. Latinaren eragina euskararen bilakaeran.
 - Bilakaera fonetikoa. Gehien gertatzen diren aldaketa fonetikoak azaltzea. Ondare-terminoak eta kultismoak. Latinezko erro bera eta bilakaera fonetiko desberdina duten hitzen arteko erlazio semantikoa.
 - Latinak euskarari eta latinetik ez datozen beste hizkuntza moderno batzuei egindako lexiko-ekarpena. Euskaraz eta beste hizkuntza ez erromaniko batzuetan idatzitako testuak irakurtzea, eta horietan jatorri latindarreko terminoak identifikatzea.
 - Europako hizkuntza nagusien jatorri komuna balioestea, latinak euskarari egindako ekarpen linguistikoa ezagutzea, lexiko berria eskuratzeko jakin-mina izatea, gainerako hizkuntzak errespetatzea eta horiek erabiltzen dituzten pertsonen kultura-desberdintasunak onartzea.

- 3. unitate didaktikoa / Unidad didáctica 3
3. egoera arazoa garatzen du / Desarrolla la 3ª situación
 - Hizkuntza erromanikoetako osagai latindarrak. Gaztelaniaz eta euskaraz erabiltzen diren lexemak, atzizkiak eta aurrizkiak identifikatzea. Hitzak definitzea beren etimoetan oinarrituta.
 - Lexiko zientifikoa eta teknikoa. Terminologia espezifikoa latinezko etimoak ezagutzea. Hitz-elkarketaren eta eratorpenaren prozesuak.
 - Latinismoak eta latinezko lokuzioak. Ahozko eta idatzizko hizkuntzako latinezko esamoldeak ezagutzea.
 - Hitzen esanahi etimologikoa eta lexikoa era egokian erabiltzea. Latinaren ahalmena gauza berriak eta aurkikuntzak izendatzeko.

METODOLOGIA [edukien antolaketa, jarduera motak, baliabide didaktikoak, ikasleen taldekatzeak, espazioen eta denboren antolaketa, irakasleen eta ikasleen eginkizuna... ikuspegi inklusibo batetik].

METODOLOGÍA [organización de contenidos, tipo de actividades, recursos didácticos, agrupamiento del alumnado, organización de espacios y tiempos, papel del profesorado y el alumnado... desde una perspectiva inclusiva].

- Metodologia inklusiboa, anitza eta zabala.
- Gaiak malgutasun eta aniztasunekin aurkeztuko dira.
- Ikasgaiaren arlo desberdinak : latina, testu latindarren interpretazioa, lexiko latindarraren bilakaera eta Erromak utzitako ondarea erlazionatuko dira.
- Testuen itzulpena baliabide ezin hobea izango da aurreko arlo guztiak ondo jabetzeko
- Esaldi eta testuen itzulpenak erabiliko dira azalpenekin batera ikasleak gero eta autonomia gehiago lor dezan.
- Etxerako lanak erabiliko dira edukiak indartzeko eta akats arruntak zuzentzeko.
- Ikasleen partizipazioa guztiz beharrezkoa izango da.
- Talde lanak eta sarean dauden errekurtsioak erabiliko dira teoriako eduki guztiak lantzeko.
- Gure Hobekuntza Planean eta Hizkuntza Planean adierazten den bezala, irakurmena lantzeko atazak egingo dira. Ataza horiek egiteko formakuntza lan saio batzuk antolatuko dira eta bertan landutakoa hirugarren ebaluazioan zehar ikasgeletan gauzatuko da.

EBALUAZIO-TRESNAK [ahozko eta idatzizko probak, galdetegiak, banakako eta taldeko lanak, behaketa-eskalak, kontrol-zerrendak, ikasgelako koadernoak, portfolioak, kontratu didaktikoa...] INSTRUMENTOS DE EVALUACIÓN [pruebas orales y escritas, cuestionarios, trabajos individuales y en grupo, escalas de observación, listas de control, cuaderno de aula, portafolio, contrato didáctico...].	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK [ebaluazio-irizpide bakoitzaren pisua eta balioa] CRITERIOS DE CALIFICACIÓN [peso y valor de cada criterio de evaluación].
-Azterketak: ebaluaketa bakoitzean gutxienez bi azterketa egongo dira. Azterketetan gutxienez 4 bat atera behar da media egin ahal izateko. -Gutxienez proiektu bat egingo da ebaluaketa bakoitzean. Proiektua gainditzea ezinbestekoa izango da irakasgaia gainditzeko. Proiektuaren nota bakarkakoa izango da. Proiektuan kopiaketa hutsa ez da onartuko eta ikasleak ez du proiektua gaindituko. -Klasera etortzea, klaseko jarrera, klasean lan egitea, etxerako lanak egitea, kuadernoak eta errefortzurako ariketak. Klaseko jarreraren hurrengo puntuan hartuko dira kontuan: 1.-Asistentzia eta puntualtasuna:- Klasea etortzea derrigorrezkoa da. Ebaluaketa bakoitzean %20-ko faltak justifikatu gabe izanik suspenditzen da gaia. Falta larria egiteagatik baten bat kaleratua izanez gero,falta horrek zenbatuko du notan ere,justifikatu gabeko falta moduan. 2.- Errespetoa:Ikaskideko begirunea (elkar ez jo,ez insultatu,ez bota gauzak,banan-banan hitz egin...),materialarekiko begirunea (Ez apurtu ezer,ez zikindu,ez bota gauzak,...)irakaslearekiko begirunea. 3.- Materiala ekarri eta lana egin:Klasera beti koadernoak eraman behar da eta emandako fotokopiak ere. 4.- Adi egon eta partehartu ahal den guztia. 5.- Interesa. 6.- Klaseak ez ebaki. Klasean lan egitea eta kuadernoak: Klasean egiten den guztia koaderno batean bilduko da.Koadernoak ondo izateko egunean eramango da,garbi eta ordenaturik.Koadernoak edozein	● Ezaguerak: %60 ● Proiektua: %20 ● Jarrera, etxerako lanak, errefortzu ariketak: %20

momentuan eskatu ahal da nota jartzeko, beraz beti eguneratuta izan behar dute. Baloratuko dira lanak, ariketak eta koadernoak. Dena eginda, ondo eta informazioa landuta badago

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK [indartzeko eta zabaltzeko neurriak, antolamendu-egokitzapenak eta egokitzapen metodologikoak, emaitzen analisia, plangintza didaktikoaren berrikuspena, errekupeazio-sistema...].

CONSECUENCIAS DE LA EVALUACIÓN [medidas de refuerzo y ampliación, adaptaciones organizativas y metodológicas, análisis de resultados, revisión de la planificación didáctica, sistema de recuperación...].

- Etengabeko ebaluazioa. Ikasgaia gainditu ahal izateko azterketa guztietan gutxienez 4 bat atera behar da eta proiektua gainditu behar da.
- Ebaluaketa bat ez bada gainditzen, hurrengoa gaindituz gero aurrekoa gainditzen da, baina ezin izango da 5 bat baino gehiago atera. Azkenengo ebaluaketa ez bada gainditzen, Ekaineko ohiko eta ez ohiko azterketak egin beharko dira.

OHARRAK / OBSERVACIONES

- Agenda 21
- Hezkidetza (Aniztasuna): Sexuen arteko eskubide berdintasuna, edozein eratako bereizkeriaren aurreko gaitzespena eta kultura guztien begirunea modu eraginkorrean gauzatu. Guztien partaidetza positiboa sustatu.
- HTB: Gure Hobekuntza Planean eta Hizkuntza Proiektuan adierazten den bezala, irakurmena lantzeko berenberegiko atazak egingo dira. Ataza horiek prestatzeko formakuntza lan-saio batzuk antolatuko dira, eta bertan landutakoa 2. eta 3. ebaluaketetan zehar ikasgeletan gauzatu da. Halaber, idatzizko testuak zuzentzeko mintegi guztien artean adostutako txantiloia erabiliko da.
- Normalizazioa: Euskararen erabilera bultzatzeko ekimenak eta jarduerak landuko ditugu, euskararen erabilera sustatzen, zaintzen, indartzen eta erabiltzea.